

tilbage til Regjeringens Forslag. — Jeg har allerede i mine tidligere Utringer omtalt den Slutning, som er sat til § 3: medmindre han erstatter Mesteren Værdien af de paagjældende Arbeidsdage. Jeg anser det for en ubelig Tilføjning, fordi det vil volde ganske overordentlige Vanskeligheder at finde denne Værdi. Jeg vilde langt hellere være gaaet med til at indskrænke de Dage, om hvilke der kunde være Spørgsmaal. Den ærede Ordfører veed, at i den franske Lov er Tidsfristen indskrænket til 14 Dage. Her have vi foreslaaet den sat til 30 Dage; men jeg vilde anse det for heldigere, hvis der i det Hele taget trænges, hvad jeg ikke tror, til nogen Forandring, istedetfor at gribe den Udvei, at han ikke behøver at være de 30 Dage længere, naar han erstatter Mesteren Værdien af de 30 Arbeidsdage, hvilken er meget vanskelig at finde, at lade Bestemmelsen staa, som den var, eller ialtsald at gjøre det Tidsrum, han skulde erstatte, noget mindre. — § 5 af Udalgets Forslag indeholder en lille Forandring, som for mig har en ikke ganske uvæsentlig Betydning. Der staar i Regjeringens Lovforslag § 10 ligesom i Arbejderkommissionens, at de 3 første Maanedes af Læretiden anses som en gjensidig Prøvetid, i hvilken saavel Mesteren som Lærlingen med Forældres eller Berges Samtykke uden Angivelse af nogen Grund kunne forlange Kontrakten hævet. Dette er foreslaaet forandret i det ærede Udvalgs Forslag, saaledes, at det nu hedder i dets § 5, at de 3 første Maanedes af Læretiden anses som en gjensidig Prøvetid, i hvilken saavel Mesteren som Lærlingen, eller, hvis han er umyndig, hans Forældre eller Børgere, uden Angivelse af nogen Grund kunne forlange Kontrakten hævet. Saaledes som det er foreslaaet af Udvalget er altsaa Hensigten, at Lærlingens Mening i dette Spørgsmaal slet ikke kommer med i Betragtning; men det anser jeg for meget betænkeligt, thi Lærlingen bør selv have nogen Mening om, hvorledes Forholdet mellem ham og hans Mester har været, og Forældrene og Børgerne skulle ikke benytte denne Udvei til at søge at skaffe sig inden de tre Maanedes Forløb endnu bedre Vilkaar hos en anden Mester. Der vil paa denne Konto ske en Forlokkelse, hvortil Forældrene, som jo ofte maa gaa ud paa at tjene Penge ved deres Børn, ville lade sig forlede, thi naar den ene Stomager er færdig, at den anden Stomager har faaet en rigtig flink Dreng i Lære, saa siger han til Drengens Fader: Ham vil jeg grumme gjerne have, og naar jeg maa faae ham, saa vil jeg give ham 4 Rdl. om Ugen istedetfor, at han nu kun faar 2 Rdl., og saa afflutte Forældrene uden Lærlingens Bivende eller Billie en ny Kontrakt, tager Drengen fra den ene Mester og sætte ham i Lære hos en anden, medens det dog forekommer mig, at en Dreng maa selv have nogen Mening derom, og at Forældrene ikke skulle have Lov til at tage ham bort fra en Mester, naar han selv føler sig vel tilfreds.

Jeg tvivler paa ingen Maade om, at det just ikke har været Tanken ved at gjøre denne Forandring, eller at det egentlig ikke har været Meningen at lægge nogen Realitetsforandring i den Rettelse, der er foregaaet; men jeg hæveder, at, om ogsaa Lærlingen er umyndig, bør han ikke være uden Mening i dette Spørgsmaal om, hvor han skal sættes hen. Derfor har Arbejderkommissionen paa alle Puncter udtalt sig derhen, at det er Lærlingene, som med Forældres eller Berges Samtykke skulle tage den og den Bestemmelse. — Ved § 7 er der jo foreslaaet en meget væsentlig Forandring, som jeg heller ikke paa nogen Maade kan finde rigtig. Der er i § 7 optaget Regelen for Arbeidstiden efter Loven af 1873. Jeg vil nu bemærke, at der blander man de to Forhold sammen, som netop ved denne Lov skulle adskilles, nemlig Medhjælpsforholdet og Lærlingeforholdet. De samme Regler, som gjælde om Medhjælpsforholdet, kunne ikke uden videre overføres paa Lærlingeforholdet. Den hele Bestemmelse om, at Fastsættelsen af Arbeidstiden i Medhjælpsforholdet skal anvendes paa Lærlingeforholdet, vil desuden have en overordentlig kort Rækkevidde, idet det vel er muligt, men dog er meget sjældent, at Børn sættes i Arbejde, før de ere 14 Aar gamle. De udskrives, som det er bemærket i Betænkningen, af Skolen før den Tid; men det er først, naar de ere konfirmerede, at de komme i Lære, og det er kun ganske undtagelsesvis, at der vil være nogen Lærling, som er under 14 Aar gammel, og som altsaa kommer ind under de mildere Bestemmelser for de yngre Aldersklasser i Loven af 1873. Men det er Noget, jeg veed, der sættes Pris paa rundt om i Landet, at der staar i Loven en fast Tid, som er gjældende for Alle, thi at den ene Lærling, som er 13½ Aar, kun maa arbejde saa mange Timer, medens hans Sidemand, som kun er ½ Aar ældre, men som ogsaa er Lærling hos den samme Mester, maa arbejde længere, er altfor sin en Uffillelse, til at den i det daglige Liv vil blive forstaaet. Jeg tror, at det vil være heldigst at blive ved den Bestemmelse, der indeholdes i Regjeringsforslaget, at Arbeidstiden i Reglen ikke maa overstige 12 Timer. Jeg tror, at det for Børn i den Alder vil være en passende Arbeidstid, og man kan jo isørigt foreskrive, hvilke Regler man vil i det Forhold, saa kommer det dog altid til Syvende og sidst an paa en vis Humanitet hos Læremesteren, om Bestemmelsen skal anvendes paa en god eller en ikke god Maade.

Jeg vil bede Formanden, om jeg ikke maatte standse her og fortsætte imorgen.

Formanden: Der er Intet til Hinder derfor. Vi afbryde altsaa her for at fortsætte imorgen, torsdag, Kl. 1½.